

Modern isokephalia. Isokephalia! Tudod-e, mit jelent ez a görög szó, nyájas olvasó? A fejek egyenlő magasságát. Ha kissé járatos vagy a művészettörténelemben, talán emlékszel az athéni Parthenon frízére, melyen lovascsapat vonul s az sem kerülte el figyelmedet, hogy a menetben egyes gyalogosok feje egyforma magasságban van a lovasokéval. De ugyebár, nem gondoltad, hogy a görög mesterek rossz szemmértékűek lettek volna? Hiszen csak az üres tért akarták kitölteni a képszalagon s ezt olyan realizmussal cselekedték, hogy a szemlélő első pillanatra észre sem veszi a kegyes csalást, a másodikban pedig már megértően élvez. De hát, Gott über die Welt! — mondják némely modern szerkesztőink — ugyan mért ne valósíthatná meg a huszadik század is a maga irodalmi isokephaliáját? Teszik is, nagy igyekezettel és izléssel, ilyenformán:

Szenzáció! Világsiker!

A regény mesterei mai számunk mellékletében!

Négy klasszikus kisregény egy számban!

A legsúlyosabb nevek!

Stendhal! Lakatos László! Balzac! Fodor László!

Klasszikus és modern remekek!

Ah, isokephalismus modernicus! Nemsokára még a nevek sorrendjében is szétűt a nagy, modern poetica licentia. Látjuk a közel jövőt, midőn illetékenként sorakoznak majd a mult, a jelen s még csak eljövendő korok halhatatlanjai leghíresebb magyar újságjaink művészeti rovatában:

Az elbeszélés örökbecsű termései!

A legnagyobb nevek!

Négy kisregény a legnagyobb regényírók tollából!

Erdős Renée és Dickens! Búsfeketelászló és Tolsztoj!

Gyöngébbek kedvéért mindenesetre lenne még pár szerény szavunk. Mivel ugyanis az isokephalia a modernmagyar újságírás egyik-másik képszalagján mégis csak bizonyos *testhossz-humbug*, viszont beltartalom dolgában a páros és páratlan fejek csupán a deákferenci körül-igen-belül-nem kaba-

lisztikus adoma logikája szerint nivelálnak: talán így is magyarázhatnók a fentemlíttett neoarchaizmust:

Egy-teli! Egy-üres! Egy-teli! Egy-üres!

Vagy:

Egy-cigány! Egy-király! Egy-cigány! Egy-király!

Már t. i. az olvasás héber módján: hátulról visszafelé... *Búsmagyar.*

Táblás ház és táblás ház. Kaptuk a következő levelet egyik előfizetőnk-től: Bár nem vagyok munkatársa a *Napkelet*-nek, csak lelkes olvasója, mégis helyet kérek egy kérdésem számára az *Apró cikkek* rovatában. A mult napok egyikén meg akartam nézni a sajtó részéről olyan nagy zajjal beharangozott *Olympiát*. A Magyar Színházhoz érve — este 7 óra volt — kiakasztva látom a büszke *Minden jegy elkelt*-táblát. Gondoltam: jó, ha ma nem nézhetem meg, váltok holnapra jegyet. De milyen nagy volt csodálkozásom, amikor a pénztárnál felvilágosítanak, hogy a tábla ellenére is van még ma estére is el nem adott jegy! Megváltottam persze, s megnéztem a darabot s még nagyobb csodálkozásomra a nézőközönség soraiban elég sok üres foltot vettem észre. Most már méltóztassanak engem arról felvilágosítani, hogy mire való a tábla, ha nincs telt ház. Eddig úgy tudtam ugyanis, hogy a táblás ház valóban táblás házat jelent.

Kiváló tisztelettel

N. N.

táblabíró.

Szívesen adunk helyet a táblabíró úr e pár sorának és többi olvasónk érdekében is válaszolunk felvilágosítást kérő levelére.

A mi tapasztalatunk szerint kétféle táblás ház van. Az egyik esetben azért akasztják ki a táblát, mert minden jegy *elkelt*, a másik esetben pedig pusztán reklámért, vagyis azért, hogy minden jegy *elkeljen*. Az első esetben a tábla *okozat*, a másik esetben pedig *ok* — szeretne lenni. A Magyar Színház *Olympia* előadásainak estéin kiakasztott tábla tehát a táblák második csoportjába tartozik. A darabnak amerikai hírű szer-

zöje ugyanis súlyos feltételű szerződést kötött az utóbbi hónapokban erősen megszorult Magyar Színházzal. Kötelezte az igazgatóságot, hogy darabját legalább ötvenszer kell eljátszatnia. A színház tehát kénytelen a többi rek-

lámesszközön kívül a táblához is folyamodni, mely ez esetben a közönség már-már hamvadó érdeklődésének tüze akarna olaj lenni, vagyis — bocsánat a szójátékért! — *táblaolaj*. *Tubus*.

Beküldött könyvek. NYUGAT: (márc. 1.) — *Travnik Jenő*: A társtalan költő. Vajda János emlékezete. (Győri Hirlap.) — *Hajnóczy Károly*: Lesz még Magyarország! Irredenta versek. (Rózsa Jenő, Kertész u. 24.) — *Futó Jenő*: Herczeg Ferenc. (Egyetemi nyomda.) — *Széchy János*: Asztagok. (Karcag.) — *Hajduné Ladányi Margit*: Válogatott versek. (Budapest, Uránia nyomda.) — *Szazonov*: Végzetes évek. (Genius kiadás.) — *Gálffy Ignác*: Csak magunkban bizhatunk. Krónikás korrajz. (Magyar jövő. Miskolc.) — *Eckhardt Sándor*: Sicambria. Egy középkori monda életrajza. (Minerva-könyvtár IX.) — *Bendek Béla*: A megyeri sivatagig. A borsodnádasi cserkészcsapat 1919—1926 évi története. — *Friedrich Stieve*: Deutschland und Európa. 1890—1914. (Verl. für Kulturpolitik Berlin.) — Természettudományi Közlöny 4. szám. — *Dr. Hegyaljai Kis Géza*: Magyar szívvél német földön. — *Széphalom*. Szerk.: Zolnai Béla. II. évf. 1—4. sz. — *Zolnai Béla*: Modern irodalmunk és az irodalomtudomány. — *Marót Károly*: Lényeg és gondolat. — *Zolnai Béla*: A janzenista Rákóczi. — *Bárány Gerő*: Filozófiai mozaik. — *Kolosváry Bálint*: Az arckép és a jog. — *Pukánszky Béla*: A százéves magyar irodalomtudomány. Széphalom könyvtár. — *Magyar Külpolitika*. 6. sz. — *A Hírnök*. 6. sz. — *Endrődi Sándor*: A magyar költészet kincsesháza. Új ifjúsági kiadás. (Athenaeum.) — *Pintér Jenő*: Irodalomtörténet. 1—2. sz. — *Revue de Hongrie* (1928. márc.). — *Magyar Szemle* 8. sz. — *Márius André*: Kolumbusz Kristóf igaz kalandja. (Genius kiadás.) — *Karácsonyi Benő*: Pjotruska. Regény. (Erdélyi Szépművészeti-céh, Kolozsvár. — *André Marurois*: Disraéli élete. (Genius.) — *Molnár Ferenc*: Olympia. (Franklin Társ.) — *Móricz Zsigmond*: Uri muri. (Athenaeum.) — *Lucièn Muref hercegnő*. Nagy Katalin cárnő szerelmi élete. (Genius.) — *György Dezső*: Új arcú magyarok. Versek. (Voggenreiter.) — *Maurice Paléologue*: II. Sándor cár tragikus regénye. (Genius.) — *Dózsa Endre*: Régi jó és régi zord időkben. (Minerva-, Studium-könyvesbolt.) — *Szemán István dr.*: Vergődő lelkek. (Magyar Jövő, Miskolc.) — *Szabó Lajos*: Légy hív mindhalálig. (Kókai Lajos kiadás.) — *Gálffy Ignác*: Csak magunkban bizhatunk. (Magyar Jövő, Miskolc.) — *Sipos Domokos*: Vágtat a halál. Versek. (Erdélyi Szépművészeti-céh, Kolozsvár.) — *Pásztor Árpád*: Únt élet rabszolgáinak. (Athenaeum.) — *Déry Tibor*: Énekelnek és meghalnak. (Genius.) — *Bangha Béla*: A jezsuitarend ellenségei. (Magyar Kultúra.) — *Molnár Ferenc*: Toll. (Franklin Társ.) — *Zsitvay József*: Jégvirágok. (Laiszky János könyvnyomda, Esztergom.)

A NAPKELET minden közleményéért írója felel. A folyóirat szerkesztője: TORMAY CECILE; főmunkatársa: HARTMANN JÁNOS. A kiadásért felelős: HEGEDŰS ISTVÁN.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. — Nyomdaigazgató: KOHL FERENC.